

Høring teater i perspektiv

Status

Innsendt til Utdanningsdirektoratet

Innsendt og bekreftet av instansen via e-post

Innsendt av

Jon Sverre Aase

Innsendt dato

18. januar 2021

På vegne av

Vågen videregående skole

Målgruppe

Skole (Offentlig) - Videregående skole

Stilling

Lektor m/tillegg

✓ Jeg bekrefter at jeg uttaler meg på vegne av hele skolen.

Om fagene

Fagenes relevans og sentrale verdier

Teater i perspektiv handler om å sette seg inn i og forstå teater som kunstform, teatrets sosiale dimensjon og hvordan teatret både speiler et samfunn og påvirker det. Teater i perspektiv skal gi elevene mulighet til å bruke dramaturgisk og analytisk kompetanse til å forstå hvordan drama og teater kan oppstå som ulike fenomen i et samfunn. Gjennom refleksjon og kritisk tenkning utvikler elevene forståelse av ulike perspektiver på teaterkunst. Faget gir elevene redskaper til å kunne innta en analytisk rolle og tolke og dekode strukturer i ulike sammenhenger i et framtidig samfunns- og arbeidsliv.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Gjennom å gi elevene innblikk i teaterfagets kompleksitet skal faget bidra til å utvikle elevenes forståelse, verktøy og vokabular som grunnlag for å uttrykke seg selvstendig om teater. I faget brukes kritisk tenkning til å nærme seg kunnskap i faget på en undersøkende og systematisk måte, i møte med konkrete og praktiske utfordringer, estetiske fenomener og ytringer i samfunnet. I faget utvikles elevens kritiske sans også i møte med ulike kulturelle uttrykk og faget bidrar til å løfte fram nye perspektiver, slik at elevene kan reflektere, skape mening og formidle i ulike kommunikative situasjoner på en selvstendig måte.

Kjerneelementer

Analytikeren

Kjerneelementet analytikeren handler om å undersøke og analysere drama og teater som kunstnerisk og estetisk uttrykksform gjennom å se, oppleve, diskutere og drøfte teater i ulike kontekster. Kjerneelementet handler videre om å bruke teaterfaglige verktøy til å innta en kritisk og konstruktiv holdning til teater som fagfelt, utvikle et bredt perspektiv og bruke denne kunnskapen i arbeid med drama og teater.

Dramaturgi

Kjerneelementet dramaturgi handler om sceniske og dramaturgiske virkemidler og om tradisjoner knyttet til teater som kunstform. Det handler også om dramaturgiske prinsipper som danner grunnlag for arbeid med regi og dramaturgisk praksis. Videre handler kjerneelementet om å utforske hvordan dramaturgi kommer til uttrykk i og utenfor teateret, og om hvordan dramaturgi som fagfelt kan brukes for å forstå strukturer også utenfor teateret.

Kulturperspektiver

Kjerneelementet kulturperspektiver handler om teatrets anvendte og kulturelle praksis i ulike samfunn, kulturer og kontekster. Det handler også om teatrets historiske, rituelle, sosiale og estetiske utvikling og om hvordan dette kan brukes og inspirere i arbeid med teater. Å reflektere over tradisjoner og fornyelse inngår i kjerneelementet, der kulturforståelse, identitet, menneskeverd og respekt for urfolks- og minoritetsperspektiver danner grunnlaget for arbeid med teater i ulike kontekster.

Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap

I teater i perspektiv handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om hvordan ulike kulturelle, rituelle og estetiske praksiser kan påvirke og endre samfunnet. Det tverrfaglige temaet handler også om hvordan teater kan brukes som uttrykksform i et demokratisk samfunn. Faget bidrar til å gi elevene forståelse av hvordan de kan innta en aktiv og bevisst rolle i demokratiske prosesser.

Bærekraftig utvikling

I teater i perspektiv handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å undersøke, utforske, og reflektere over etiske dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet og hvordan kunstneriske prosjekter kan belyse og problematisere menneskehetens levesett og ressursbruk ved å innta nye perspektiver og gi mulighet til å initiere løsninger for en bærekraftig framtid.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i teater i perspektiv innebærer å lytte, formidle, kommunisere, drøfte og diskutere faglig tematikk. Muntlige ferdigheter innebærer også å gjøre fagstoffet levende ved å gi det muntlig form.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i teater i perspektiv innebærer å drøfte og reflektere over problemstillinger i teaterfaget. Å kunne skrive innebærer også å uttrykke egne standpunkt og meninger ved å bruke teaterets fagspråk.

Å kunne lese

Å kunne lese i teater i perspektiv innebærer å se, lese og oppleve teater i et vidt perspektiv. Det innebærer også å lese og forstå ulike tekstlige kilder og tolke strukturer innenfor et utvidet tekstbegrep.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering teater i perspektiv 1

Kompetansemål etter teater i perspektiv 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte hvordan teatret og samfunnet gjensidig påvirker hverandre, og reflektere over sammenhenger mellom teateret, samtiden og andre medieuttrykk
- beskrive teatrets utvikling gjennom historien og drøfte hvordan tidligere tiders teater har påvirket teaterkunsten i egen samtid
- reflektere over menneskers iscenesettelse av seg selv i et historisk og nåtidig perspektiv
- bruke ulike dramaturgiske innganger og modeller i arbeid med drama og teater, og reflektere over dramaturgiens ulike muligheter og effekter
- skape, utvikle og reflektere over teateruttrykk og analysere form og innhold i ulike teatrale uttrykk

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teater i perspektiv 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget ved å oppleve, utøve, analysere, reflektere og kritisk vurdere teater i en samfunnskontekst. Elevene viser og utvikler også kompetanse når de arbeider med teater som fagfelt og med analytisk tilnærming for å utvide sin teaterfaglige horisont. Videre viser og utvikler elevene kompetanse når de å bruke kunnskap om teateret i eget skapende og utøvende arbeid.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å introdusere ulike historiske og kulturelle perspektiver på teatret. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres av dramaturgisk, analytisk og historisk kompetanse, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og til å reflektere over sin egen faglige utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke tilbakemeldingene for å forstå teateret i en større samfunnsmessig kontekst, og for å kunne ha nytte av denne i diskusjon, refleksjon og skapende arbeid med teater.

Standpunktvurdering

Standpunkt karakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teater i perspektiv 1. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teater i perspektiv 1 basert på sluttkompetansen eleven har vist ved å bruke, formidle, analysere og drøfte teater i en samfunnskontekst.

Kompetansemål og vurdering teater i perspektiv 2

Kompetansemål etter teater i perspektiv 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- analysere form og innhold i eget arbeid med teater og reflektere over hvordan kunnskap om dramaturgi påvirker kunstneriske valg
- gjøre rede for teatrets utvikling gjennom historien og sette denne i sammenheng med egen samtid og selvstendig bruke den i eget arbeid med teater
- lede ulike kunstneriske prosesser
- analysere og bruke ulike dramaturgiske modeller og innganger i samtidsteatret og bruke disse i forestillingsarbeid
- skape egne teateruttrykk på ulike samfunnsarenaer og kontekstualisere eget arbeid i et historisk perspektiv

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i teater i perspektiv 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget ved å oppleve, utøve, analysere, reflektere og kritisk vurdere teater i en samfunnskontekst. Elevene viser og utvikler også kompetanse når de arbeider med teater som fagfelt og med analytisk tilnærming for å utvide sin teaterfaglige horisont. Eleven viser og utvikler kompetanse ved å bruke kunnskap om teateret i eget skapende og utøvende arbeid og reflektere over eget arbeid.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst ved å introdusere ulike historiske og kulturelle perspektiv på teatret. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen av kompetansen deres, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og til å reflektere over sin egen faglige utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke tilbakemeldingene for å forstå teateret i en større samfunnsmessig kontekst, og for å kunne ha nytte av denne i diskusjon, refleksjon og skapende arbeid med teater.

Standpunkt vurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter teater i perspektiv 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i teater i perspektiv 2 basert på sluttkompetansen eleven har vist ved å bruke, formidle, analysere og drøfte teater i en samfunnskontekst.

Vurderingsordning

Standpunkt vurdering

Teater i perspektiv 1: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Teater i perspektiv 2: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Teater i perspektiv 1: Eleven kan trekkes ut til en skriftlig eller en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Muntlig eksamen skal ha forberedelsesdel.

Teater i perspektiv 2: Eleven kan trekkes ut til en skriftlig eller en muntlig-praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Muntlig eksamen skal ha forberedelsesdel.

Eksamen for privatister

Teater i perspektiv 1: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Teater i perspektiv 2: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Er læreplanen relevant for elevens, samfunnets og arbeidslivets behov?

Vet ikke

Ingen kommentar fra instansen

Er sentrale verdier og prinsipper fra overordnet del synliggjort i læreplanen på en god og relevant måte?

☒ **Ja**

Ingen kommentar fra instansen

Beskriver kjerneelementene det mest sentrale faglige innholdet elevene skal lære?

Vet ikke

Kommentar

Det fremstår som at teaterhistorie delen av faget er svært lite synliggjort. Dette er en svært viktig del av faget og som vil oppta store deler av timene i faget - hvorfor er ikke dette mer sentralt?

Utgjør de utvalgte tverrfaglige temaene en sentral del av innholdet i programfagene?

Ikke svart

Er tekstene om de grunnleggende ferdighetene relevante for læring og utvikling i faget?

Ikke svart

Ivaretar læreplanen det viktigste elevene skal lære i faget?

✕ Nei

Kommentar

Teaterhistorie-delen av faget er lite synliggjort i læreplanens språk. Det nevnes noe: "Drøfte hvordan tidligere tiders teater har påvirket teaterkunsten i egen samtid" Ok, men "samtid" nevnes oftere enn "historie" i læreplanen. Det som også nevnes er at elevene skal beskrive teaterets utvikling gjennom historien (både i TIP1 og TIP2), men det påpekes ikke hvilken del av historien som skal beskrives - den eneste forskjellen i disse to målene er at de skal bruke dette selvstendig i teaterarbeid i TIP2. Dette er for upresist i forhold til vurdering.

Legger kompetansemålene til rette for tilstrekkelig handlingsrom lokalt?

Vet ikke

Kommentar

Hva menes med følgende kompetansemål:

- reflektere over menneskers iscenesettelse av seg selv i et historisk og nåtidig perspektiv

Hvordan skal vi vite hva menneskene i gitt epoke/tid tenkte om seg selv og hvordan de iscenesatte seg selv? Dette er upresist og svevende.

Teaterkompaniet er ikke lenger spesifikt nevnt - dette er bakt inn i kompetansemålene i TIP2 blant annet:

- skape egne teateruttrykk på ulike samfunnsarenaer og kontekstualisere eget arbeid i et historisk perspektiv
- lede ulike kunstneriske prosesser

Det stilles spørsmål om hvordan dette skal tilnærmes i faget. Hva er forventet og hvordan "angriper" man dette?

Åpner læreplanen for å kunne legge til rette for samisk innhold for alle elever?

Ikke svart

Har læreplanen et realistisk omfang sett opp mot timetallet?

Ikke svart

Fungerer tekstene om underveis- og standpunktvurdering som en støtte for læreren i vurderingsarbeidet?

Ikke svart

Er det en god sammenheng mellom Om faget og Kompetansemål og vurdering?

Ikke svart

Er læreplanen tilstrekkelig framtidsrettet?

Ikke svart

Er språket i læreplanen klart og tydelig?

Ikke svart